

L'Euroregion, bastir un futur resilient d'aquí a 2030

EUROREGIO*

Pirineus Mediterrània
Pyrénées Méditerranée
Pirineos Mediterráneo

Generalitat
de Catalunya

GOVERN
ILLES BALEARS

La Région
Occitanie
Pyrénées - Méditerranée

L'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa

Bastir un futur resiliènt d'aquí a 2030

Territori de cooperacion, innovant e obert, l'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa agís dempuèi mai de 15 ans per crear de ponts entre nòstres territoris, portar de projectes comuns al servici dels ciutadans e faire ausir lor votz a l'escala europea.

Estructurada en Gropament Europèu de Cooperacion Territoriala dempuèi 2009, l'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa a mostrat sa capacitat a mobilizar los actors de son territòri dins de domenis claus coma l'economia, l'innovacion, la recerca, l'ensenhament superior, la cultura, lo turisme o encara l'environament. La Generalitat de Catalunya, lo Govèrn de las Illes Balearas e la Region Occitània / Pirenèus-Mediterranèa, de per lor istòria e lors valors comunas, lors ambicions crosadas, vòlon contunhar, amb l'Euroregion, la construccion d'un pòl de cooperacion de referéncia al caireforc d'Euròpa e al còr de la Mediterranèa.

© Govèrn de les Illes Balearas

Dins un contèxte de crisi ligat notadament a las urgéncias climáticas e environmentalas, nòstres territoris e en particular los mai vulnerables coma actualament nòstras isclas e nòstras montanhas constituisson los punts del planeta entre los mai tocats pel rescalfament global : aquí, lo climat càmbia 20% mai lèu qu'ont que siá sul glòbe. A totes los nivèls, s'agís doncas de prene en urgència de mesuras conjuntas per lutar contra lo cambiament climatic e sas repercussions.

Tanben, fàcia als desfises d'una politica europea novèla, d'un contèxte economic e environmental mondial novèl, l'Euroregion deu constituir una

muralha contra lo replec sus se e la pujada dels populismes pertot en Euròpa. En efèit, la crisi economica nos tòca dirèctament e torna metre en causa nòstre modèl actual. La pandemia de la COVID a escobat totas las certituds qu'aviam e torna metre en question nòstre modèl social e economic. De sectors entiers son estats tocats e se devon ara tornar bastir, trobar de solucions a cort, mejan e long tèrme. Nòstra Euroregion se deu de propausar de solucions innovantas e d'acompanhar son economia cap a aquesta transicion en tot manténer son dinamisme. Es mai que jamai necessari de s'obrir e de cercar de solucions comunas per faire viure lo projècte europèu al dintre de nòstres territoris en i tot associar los ciutadans.

Per relevar los desfises creissents e globals als que fan fàcia nòstras regions, l'Euroregion deu obrar, coma o fa dempuèi sa creacion, amb una vision europeista e mediterranèa e mostrar tota la maivalença de son accion euroregionala. Obrís una etapa novèla de longa durada e inscriu son accion dins un encastre mondial, europèu e mediterranèu que propausa ja d'orientacions fòrtas a travèrs dels Objectius del Desvolopament Durable de l'ONU, del Pacte Verd europèu, d'una Euròpa adaptada a l'èrra numerica o encara de politicas de coesion.

Lo Govèrn de la Generalitat de Catalunya, lo Govèrn de las Illes Balearas e la Region Occitània / Pirenèus-Mediterranèa definisson una **fuèlha de rota novèla 2021-2030**, fixada a l'escala euroregionala, que nos deu permetre de trobar de solucions comunas a de problemes partejats, de contunhar nòstra accion e de se fixar un cap ambiciós, qu'obris la via a la resiliència ; un cap en mesura de respondre als desfises climatics, ecologics, socials, culturals, democratics e economics.

Amb aquesta fuèlha de rota dins l'amira 2030, l'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa vòl doncas amplificar son ròtle d'actor clau dins la construccion d'una Euròpa dels territoris, innovanta, durabla e solidària dins la que los principis de subsidiaritat e de governança multinivèl son a l'ora d'ara mai importants que jamai. Aital, constituís la garantida :

D'un aprendissatge per l'**escambi** entre nòstras institucions, los ciutadans, las empresas e l'ensemble dels actors dels nòstres territoris,

D'un trabalh comun per crear **un espaci d'oportunitats e d'innovacion**,

D'una cooperacion renfortida per promoure una **Europa sociala e solidària**.

Per aquò l'Euroregion se fixa una fuèlha de rota 2021-2030 amb 4 prioritats e 12 objectius estrategics :

1. Respondre a las urgéncias climaticas e environmentalas e accelerar la transformacion ecologica e energetica de nòstres territoris.

1.1 En preservar e en metre en valor nòstre patrimoni natural e nòstra biodiversitat,

1.2 En preservar nòstras ressorsas, notadament l'aiga, particularament menaçada pel canbiament global e las activitats umanas,

1.3 En contribuir a **aténher la soberanetat energetica** d'aquí a 2030.

2. Promoure una economia innovanta e resilienta, circulara e neutra en carbòni, sostenguda per la transicion numerica.

2.1 En investir dins una **economia circulara de primèr plan**,

2.2 En assegurar un **amainatjament equilibrat del territori**,

2.3 En sosténer **los actors socioeconomics dins los sectors estrategics** de nòstre territori e en favorizar las sinergias entre eles.

3. Melhorar l'inclusion dels ciutadans en facilitar lor participacion e per la promocion de nòstra diversitat culturala.

3.1 En promoure las valors euroregionalas e la participacion ciutadana,

3.2 En obrar per mai de solidaritat en sosténer **la coneissença e los escambis** entre totes los agents del territori,

3.3 En donar als joves un ròtle clau dins l'Euroregion,

3.4 En promoure **l'innovation culturala, la diversitat culturala e lingüistica** euroregionala.

4. Respondre a l'ambicion mediterranèa de nòstres territoris.

4.1 En trbalhar per situar l'**Euroregion coma actor obert a la cooperacion en Mediterranèa**,

4.2 En se posicionar coma **un actor de referéncia** dins totes los grangs malhums estrategics europeus e mediterranèus.

Foto Castres

Aquesta fuèlha de rota 2021-2030 constituis doncas una oportunitat unica d'affortir la vocacion europèa de l'Euroregion, al benefici de sos abitants e de ganhar en reconeissença al près de las institucions de l'Union europèa e internacionals. L'Euroregion a per ambicion de venir un vertadièr laboratori de practicas innovantas, amb una vision de longa durada al servici de la mesa en òbra de las estrategias europèas en s'inscriure dins l'encastre dels programas europeus al sud d'Euròpa e a vocacion mediterranèa.

En tot velhar a la presa en compte de sas especificitats territorialas, l'Euroregion se vòl aital obèrta a cooperar e a s'associar amb autres regions segon la formula que siá mai adaptada als interèsses e las necessitats de cada cas. Per çò qu'es de las euroregions e de las autres rets de natura europèa e mediterranèa, l'Euroregion vòl cooperar amb elas dins la recèrca de solucionas innovantas que permetràn de relevar los desfises de deman.

L'Euroregion metrà en òbra sa fuèlha de rota a travèrs l'escambi de bonas practicas, la realization d'accions conjuntas amb sos sòcis e lo desenvolopament de projèctes europeus tant coma la cooperacion amb d'autres territoris, malhums e euroregions.

Aquel es lo compromís de tota una Euroregion.

Carole Delga

Presidenta de l'Euroregion

Presidenta de la
Region d'Occitània /
Pirenèus-Mediterranèa

Foto © Philippe Grollier / Region d'Occitània /
Pirenèus-Mediterranèa

Francina Armengol

Presidenta del Govèrn
de las Illes Balearas

Foto © Govèrn de las Illes Balearas

Pere Aragonès

President de la Generalitat
de Catalunya

Foto © Govèrn de la Generalitat de Catalunya

Perpinyà, juny de 2021

La fuèlha de rota de l'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa Bastir un futur resilient d'aquí a 2030.

L'Euroregion Pirenèus-Mediterranèa met doncas en òbra una fuèlha de rota ambiciosa per son territòri que li deu permetre de respondre d'aquí a 2030 als desfises climatics, ecologics, economics, socials e democràtics.

Per aquò, l'Euroregion s'apièja sus un territòri innovant e dinamic, que pesa sus la scèna europea gràcies a una posicion estrategica clau de per sa geografia e sas riquesas.

Mai de 15 milions d'abitants en 2019 sus 110 000 km².

Un ecosistèma de l'innovacion, de la recerca e universitari de primièr plan, amb 700.000 estudiants, professors e cercaires, e d'universitats de primièr reng al nivèl europeu.

Mai de 35 espacis naturals terrestres, marins e litorals, siá mai del quart de son territòri e una Ret Natura 2000 importanta que cobris mai del quart de sas airas terrestres.

La participacion de totes aqueles actors als espleits principals de l'innovacion europea amb 1,1 miliards d'euros mobilizats sul programa Horizon 2020.

Un pes economic de primièr ordre amb 400.000 MEUR de PIB en 2019.

D'infrastructuras de recerca europeas e internacionals de primièr ordre coma lo Centre europeu de ressorsas biologicas marinas ; l'Agéncia Espaciala Europea ; lo sincrotron Alba ; lo subrecalculador Mare Nostrum ; lo centre de coordinacion ITER ; lo sistèma d'observacion costièra de las Illas Balearas, etc.

Aquesta fuèlha de rota euroregionala 2021-2030 se declina en plans d'accions pluriannadièrs dins los que las ressorsas finanzières e umanas necessàries, tant coma las resultas esperadas, son definidas per tal d'aténher los objectius fixats. Aquesta fuèlha de rota deu permetre a l'Euroregion de renfortir son posicionament a l'escala europea e mediterranèa. Propausa tanben una governança novèla qu'intègra dins aquesta reflexion los actors economics euroregionals e los ciutadans.

L'Euroregion orienta sas accions fins a 2030 su 4 axes prioritaris, 12 objectius estrategics e 31 objectius operacionals.

1.

Respondre a las urgéncias climáticas, ambientales e accelerar la transformacion ecologica e energetica dels nòstres territoris.

Rica de paisatges e climats variats, l'Euroregion es un territori constituït d'espacis e de ressorsas naturals preservats mas fragils, que deu accelerar sa transicion ecologica per respondre a las crisis climaticas e ecologicas.

1. Respondre a las urgéncias climáticas, ambientales e accelerar la transformación ecológica e energética dels nostres territoris.

Objectius estrategics e objectius operacionals

1.1 Preservar e metre en valor nòstre patrimòni natural e nòstra biodiversitat.

L'Euroregion es un territori que se deu de preservar sa biodiversitat, per respondre tant als objectius internacionals fixats per l'ONU a l'entorn dels ODD, coma a aqueles fixats pel Pacte verd de l'Union europea o encara per l'estrategia europea Biodiversitat. L'Euroregion se deu téner tanben a metre en valor son patrimòni natural en sensibilizar sa población, los joves en particular, sus sa riquesa e sa fragilitat.

1.1.1 En intensificar la preservacion e la restauracion dels ecosistèmas, en protegir las espècias e zònas menaçadas (aigas terrestres e marinas, zònas marinas e costières, zònas de montanya), en lutar contra l'afondrament de la biodiversitat.

1.1.2 En renforçar la produccion de coneissenças, los malhums euroregionals de recèrca e la sensibilizacion del public a la biodiversitat.

1.2 Preservar nòstras ressorsas.

La preservacion dels bens comuns e mai particularament de la ressorsa en aiga, particularament menaçada pel canvi climàtic global e las activitats umanas, constituis una prioritat euroregionala.

1.2.1 En agir sus la gestion de la ressorsa en aiga, en centrar sos esfòrços sus las economias d'aiga, sa gestion durabla e tanben lo mejoramiento de sa qualitat.

1.2.2 En acompanhar las produccions agricòlas, alieuticas, aquacòlas e forestières localas dins lor necessària adaptacion al canvi climàtic.

1.2.3 En sosténer los agricultors, pesquers, silvicultors e l'ensemble de la cadena de produccion alimentària e de la silvicultura dins la transformacion de lors practicas per, aital, tirar cap a de practicas durables, justas, solidàries e respectuosas de l'environament.

© S. Pérez - Generalitat de Catalunya

1.3 Contribuir a aténher la sobiranetat energética.

L'Euroregió vol contribuir a assolir la sobiranía energètica abans del 2030 al seu territori.

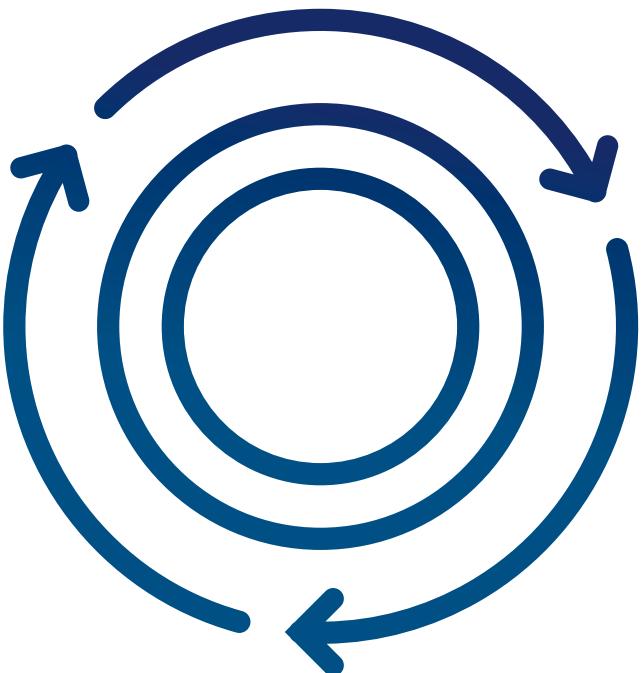
1.3.1 En facilitar la cooperacion entre projectes pilòts per la produccion d'energia renovable sus son territori.

1.3.2 En sosténer las accions ciutadanes de produccion e de consumacion d'energies renovables localas.

1.3.3 En favoritzar una transicion justa pels ciutadans, en diminuir la consumacion energetica principalament de las habitacions, gràcies a las innovacions.

2.

Promòure una economia innovanta e resilienta, circulara e neutra en carbòni, sostenguda per la transicion numerica.

L'Euroregion vòl bastir una economia resilienta e dinamica en accelerar la transicion cap a una economia circulara, neutra en emissions de carbòni, sostenguda per la transicion numerica, e mai globalament mercés a l'innovacion.

2. Promòure una economia innovanta e resilienta, circulara e neutra en carbòni, sostenguda per la transició numericà.

Objectius estratègics i objectius operacionals

2.1 Investir dins una economia circulara de primièr plan.

Las prioritats del pacte verd de l'Union europea mas tanben los investiments principals de sortida de crisi Covid, dont lo plan Next Generation EU, se centran notadament a l'entorn de l'economia circulara e de sa capacitat a respondre als enjòcs de desenvolupament durable. Nos incitan a redusir nòstra emprenta per tirar cap a d'emissions neutras en carbòni.

2.1.1 En perllongar la valor de las ressorsas produsidas gràcies a la diminucion de produccion de degalhs.

2.1.2 En donar la prioritat a la gestion globala del cicle de l'aiga qu'intègra sa gestion, sa preservacion e sa qualitat.

2.2 Assegurar un amainatjament equilibrat del territori.

L'atractivitat de l'Euroregion se troba dins sa capacitat a promòure un desenvolupament armoniós, complementari entre sas diferentes compausantas, litoralas e interiors de las tèrras, zònas de montanha, insularas e continentalas, urbanas e ruralas. Son ròtle de territori innovant, durable passa per aqueste equilibri juste. Deu tanben assegurar que sa riquesa econòmica ligada a la mar siá durablement entretenguda.

2.2.1 En privilegiar una gestion integrada e equilibrada del territori, que favorize los ligams entre mitans rurals e urbans, e que religue sas zònas interioras, sas zònas de montanha, son litoral e sas isclas.

2.2.2 En centrar sos esfòrços suls sectors claus de l'economia blava responsabla coma la produccion de la mar, la biotecnologia blava, la coneissença costièra e sa gestion, las energias renovelables, entre autres, l'idrogèn verd.

2.3 Sosténer los actors socioeconomics dins los sectors estratègics del nòstre territori en favorizar las sinergias entre eles.

L'Euroregion dona la prioritat a tres sectors estratègics, la bioeconomia, la santat e lo torisme, que son aqueles qu'identifica l'estategia euroregionala d'especializacion intelligenta. La crisi sanitària e economica a mes en lum los sectors mai fragiles e aqueles essencials per nòstre avenir. L'Euroregion deu sosténer los actors socioeconomics de nòstre territori e favorizar las sinergias dins aquestes sectors claus.

2.3.1 En sosténer la bioeconomia, l'Euroregion optimiza l'usatge e la gestion eficiente de sas ressorsas naturalas e de sas matèrias pimìeras renovelables.

2.3.2 En cooperar dins lo sector de la santat basat entre autres sus una silver economia novèla (economia dels seniors) a l'entorn de l'e-santat, de la biosantat, e de las iniciativas de santat e biodiversitat, etc.

2.3.3 En transformar l'Euroregion en una destinacion toristica sana, segura, durabla e dinamica.

© J. Bargalló - Catalunya

3.

Melhorar l'inclusion dels ciutadans en facilitar lor participacion e per la promocion de la nòstra diversitat culturala.

L'afortiment de la participacion ciutadana es una prioritat per l'Euroregion. S'agís en efèit de metre los ciutadans al còr del projècte euroregional per tal de lor permetre d'i participar plenament e aital promòure las valors comunas qu'animan las regions sòcias. L'Euroregion vòl tanben metre en valor sa diversitat culturala e totes sos sectors culturals e innovants en promòure una identitat euroregionala mediterranèa.

3. Melhorar l'inclusion dels ciutadans en facilitar lor participacion e per la promocion de la nòstra diversitat culturala.

Objectius estrategics e operacionals

3.1 Promòure las valors euroregionals e la participacion ciutadana.

L'Euroregion s'estaca a l'ora d'ara a implicar mai los ciutadans a l'encòp dins sas accions e tanben dins la definicion d'una part de sa politica de cooperacion e dels projèctes prioritaris.

3.1.1 En crear de projèctes participatius per encoratjar la participacion dels ciutadans, principalament dels joves.

3.1.2 En obrar per l'egalitat reala entre las femnas e los òmes.

3.1.3 En difusar las valors europèas al près dels ciutadans de l'Euroregion gràcies a una comunicacion adaptada al grand public.

3.1.4 En s'estacar a faire conéisser son accion e la maivalença de la cooperacion territoriala europèa per sos territoris al près de l'Union Europèa e dels malhums europèus e mediterranèus.

3.2 Obrar per mai de solidaritat en sosténer la coneissença e los escambis.

L'Euroregion deu, per sas politicas publicas, obrar per mai de solidaritat en sosténer la coneissença e los escambis entre totes los agents del territori.

3.2.1 En obrar per mai de solidaritat, en afavorir notadamente l'obertura, la coneissença mutuala contra las paurs e lo replec sus se, en promòure l'interculturalitat e la diversitat.

3.2.2 En promòure la coneissença e los escambis entre govèrns, ciutadans, associacions, actors socioeconomics, comitats economics e socials regionals de l'Euroregion.

3.2.3 En encoratjar de biaisses novèls de crear de coesion per la cultura e la promocion de formas novèlas d'entreprenariat coma dins l'economia sociala e solidària.

3.3 Donar als joves un ròtle clau dins l'Euroregion.

L'Euroregion dona la prioritat als joves per de que constituisson lo futur de nòstre territori. L'Euroregion lor vòl doncas donar una plaça preponderanta.

3.3.1 En intensificar sa politica de mobilitat e en favorizar los escambis e la mobilitat dels estudiants, dels joves aprendisses, dels joves en insercion e dels liceans.

3.3.2 En sosténer sas universitats per mai de cooperacion al nivèl europèu e per tal, tanben, de preparar los estudiants e los joves cercaires als enjòcs novèls de la formacion, e en los incitar a cooperar entre elas al nivèl europèu.

3.3.3 En encoratjar la cooperacion entre los joves entrepreneires e las oportunitats d'emplec pels joves en promòure las ofèrtas d'estagi dins las empresas de l'Euroregion.

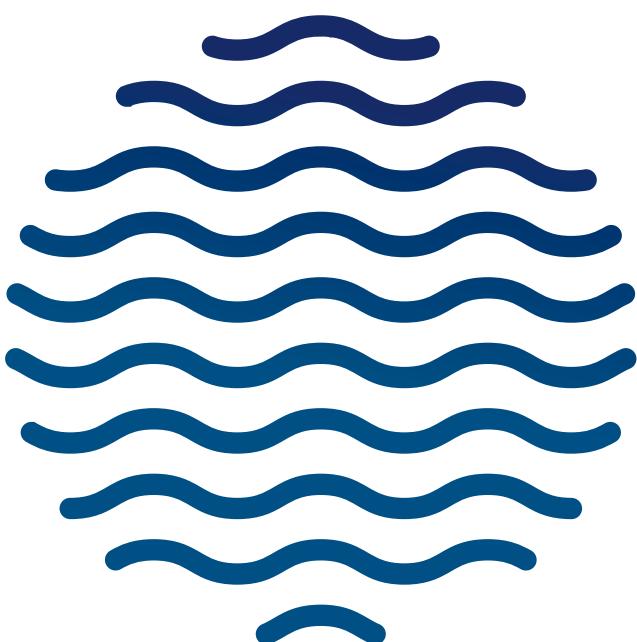
3.4 Promòure l'innovacion culturala, la diversitat culturala e lingüistica euroregionala.

Per assegurar l'espompiment de sos ciutadans, l'Euroregion acompanha lo sector de la cultura per una difusion e una coneissença melhors de las nòstras arts e dels nòstres artistas. L'Euroregion privilègia tanben sas lengas que son lo veïcul del saber e de son istòria. Enfin, l'Euroregion s'enriquis de las autres culturas per èsser encara mai atractiva e inclusiva.

3.4.1 En sosténer las industrias creativas euroregionals, la creacion artistica e sa numerizacion ; totas formas de culturas, tant coma lo patrimoni material e immaterial euroregional.

3.4.2 En estimular la practica e los escambis entre los joves a l'entorn de las lengas e de las culturas euroregionals e en facilitar l'integracion sociala e los escambis a travèrs de la diversitat culturala e lingüistica.

4. Respondre a l'ambicion mediterràea de nòstres territoris.

Los territoris de l'Euroregion de per lor posicion geografica son totjorn estats virats cap a la Mediterràea.

Amb aquesta fuèlha de rota, aqueste bacin, tant economic coma ambiental, cultural e social, vital per l'Euroregion, deu venir la prioritat de l'accion politica euroregionala.

4. Respondre a l'ambicion mediterranèa de nòstres territoris.

Objectius estrategics e operacionals

4.1 Situar l'Euroregion coma un actor obert a la cooperacion en Mediterranèa.

L'Euroregion se posiciona per totas sus prioritats sus la Mediterranèa per tal de venir un actor de referéncia al caireforc d'Euròpa e al nòrd-oest de la Mediterranèa en particular.

4.1.1 En consolidar son perimètre territorial e en aprigondir sos partenariats amb de territoris terrèstres e insulars en Mediterranèa que partejan nòstras valors comunes.

4.1.2 D'un autre costat, l'Euroregion se vòl un territori obert sus d'autras culturas e d'autres territoris. Vòl partejar son istòria mas tanben integrar de formes novèlas de sabers e d'autres apròchis culturals.

4.2 Se posicionar coma un actor de referéncia dins totes los grangs malhums estrategics europeus e mediterranèus.

Per tal d'amplificar son accion e d'èsser encara mai visible, l'Euroregion participa e es motritz dins los grangs malhums de territoris a l'escala mediterranèa mas tanben europea.

4.2.1 En amplificar sa preséncia sus enjòcs politics europeus grangs e mai particularament en Mediterranèa notadament al dintre de la MedcoopAlliance.

4.2.2 En participar notadament a la governança de programes grangs de cooperacion territoriala europea e de politica de vesinatge.

© Govèrn de les Illes Balears

EUROREGIO
Pirineus Mediterrània
Pyrénées Méditerranée
Pirineos Mediterráneo

 Generalitat
de Catalunya

 GOVERN
ILLES BALEARS

 La Région
Occitanie
Pyrénées - Méditerranée

Euroregion Pirinèus-Mediterrània AECT
El Centre del Món
35, Boulevard Saint Assiscle
CS 32032 66011 Perpinyà Cedex
França
www.euroregio.eu

ig @euroregionpm
tw @euroregion
fb @euroregio
yt @Euroregio
in @Eurorégion Pyrénées Méditerranée –
Euroregió Pirineus Mediterrània